2014. február 11., kedd • LXXII. évfolyam • 35. szám, 20 oldal • 230 forint, előfizetőknek 150 forint • www.nol.hu

NÉPSZABADSÁG

Orbán Viktor Pekingbe utazik, a választásokhoz feltűnően közel

- Egy éve még elhalasztotta az utat, most a pártfőtitkár fogadja.
- Kínai hitelből akarják fejleszteni a magyar vasutat is. **Az ügy →4**

A NŐ ÉRDEKES, NEM A RUHA, VALLJA A DIVATFOTÓS

Rivalda →17

Emlékmű Szolidárisak a Mazsihisszel

A németek is tiltakoznak

Czene Gábor

A Szabadság téri megszállási emlékműnek több szempontból sem lehet létjogosultsága – mondta lapunknak *Heinek Ottó,* a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatának elnöke, aki tiltakozik a terv ellen. A szobor mondanivalója szerinte ellehetetleníti a hiteles történelmi szembenézést, a német nemzetiségi közösségben is komoly ellenérzéseket kelt. Reméli, hogy a kormány belátja a hibáját, és eláll a szándékától.

A németek önkormányzatának vezetőjét levélben kereste meg *Heisler András,* a Mazsihisz elnöke, véleményét kérve a megszállási emlékműről. A Mazsihisz vasárnapi rendkívüli közgyűlése úgy döntött, hogy távol marad a holokauszt-emlékév kormányzati programjaitól: a szervezet a Szabadság téri emlékmű és a józsefvárosi Sorsok Háza projekt leállítását, valamint a Veritas Történetkutató Intézet főigazgatója, *Szakály Sándor* menesztését szeretné elérni.

Heinek Ottó válaszlevele a Mazsihisz elnökének még a rendkívüli közgyűlés előtt született. Ebben többek között azt írta: fontosnak tartják a múlttal való korrekt, tisztességes, a felelősség kérdését nem megkerülő szembenézést. Kitért arra, hogy Németország – ahogyan azt korábban a budapesti német nagykövetség közleménye is hangsúlyozta – „tisztában van a II. világháború alatt elkövetett bűntettek iránti felelősségével, és vállalja is ezt a felelősséget". Hozzátette: példaértékűnek tartja a múlt feldolgozásának Németországban zajló folyamatát, a demokratikus politikai erők konszenzusos összefogását és fellépését a szélsőséges megnyilvánulások ellen és nem utolsósorban azt, ahogyan szakmai és társadalmi viták útján az emlékezetkultúra épül. – A német megszállás Budapestre tervezett emlékművével kapcsolatosan közösségünkben is komoly aggodalmak, kérdések és ellenérzések merültek fel – állapította meg Heinek Ottó. „Már az emlékmű felállításának szándéka is, de különösen a nyilvánosságra került látványterv azt üzeni, hogy minden bűn, minden gonoszság 1944. március 19-én kezdődött, és mindenért kizárólagosan a megszálló idegen hatalom viseli a felelősséget."

Heinek úgy véli, helye van 2014-ben a német megszállásra való emlékezésnek, ennek az emlékműnek azonban több szempontból sem lehet létjogosultsága. Mélységesen egyetért a Mazsihisz elnökével abban, hogy az emlékmű mondanivalója ellehetetleníti a hiteles történelmi szembenézést. A szobor esztétikai megítélésére a német nemzetiségi vezető nem szívesen vállalkozik, azonban az, hogy az emlékmű Németország címerállatát használja szuggesztív és egyszerű üzenet megfogalmazására, sértő a német államra és a német népre nézve. A „minden áldozatra való közös emlékezés igényét" Heinek Ottó nyomaiban sem látja megfogalmazódni a szoborban. Annak veszélyét viszont reálisnak tartja, hogy az emlékmű a neonácik, újnyilasok szimbolikus helyévé váljon. Ennél már csak az lenne veszélyesebb – jegyezte meg –, ha az emlékmű az iskolai történelemoktatásba is beépülne. „Meggyőződésünk, hogy a zsidóság tragédiájára való méltó emlékezés csak a zsidó szervezetekkel történő egyeztetés és közösen kialakított konszenzus eredményeként lehetséges. Budapesten, ahol a holokauszt utáni Európa egyik legnagyobb létszámú zsidó közössége él, olyan emlékművet állítani, amely aggályokat és ellenérzéseket kelt a tragédiát elszenvedettekben és leszármazottaikban, nem szabad!" – jelentette ki válaszlevelében Heinek Ottó. Abban bízik, hogy a kormány belátja hibáját, és a konszenzuskeresés útjára lépve eláll az emlékmű felállításának szándékától. Végezetül a Magyarországi Németek Országos Önkormányzata nevében kinyilvánította a Mazsihisz, illetve a zsidó közösség iránti szolidaritását és támogatását.

Köves Slomó, az EMIH (Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség) vezető rabbija az emlékmű kapcsán javasolta: a rendkívül komplex kérdés elemzésére ne történészbizottságot hozzon létre a Miniszterelnökség, hanem az MTA II. (történelem- és filozófia-) osztálya véleményét kérje ki a nemzeti emlékezet ilyen horderejű ügyében. Legyen az a „megszállás áldozatainak emlékműve", a Veritas intézet vagy akár egy új holokausztmúzeum kiállítási tartalma. →6

Újabb tüntetés Paks ellen

Az államfő hivatalától a Parlament épületéig vonult hétfő este több száz ember, így tiltakozva az ellen, hogy Áder János aláírta a paksi atomerőmű bővítéséről szóló törvényt. A felszólalók párhuzamot vontak a mostani tiltakozás és a bős–nagymarosi vízlépcső megépítése elleni 1988-as tüntetés között. →6 FOTÓ: MÓRICZ SIMON

ÖTÖDIK HASÁB

Három csapás

A Fidesz számára különösen fontos kérdésben megy szembe az ombudsman a kétharmaddal, mert azt állítja: alaptörvény-ellenes a „három csapás". Az alapvető jogok biztosa nem a bűnözőket félti persze, csupán azt állítja, sérti a hatalommegosztás elvét, ha a bírónak élefogytiglanra kell ítélnie azt, akit a harmadik, személy elleni erőszakos bűncselekmény miatt ültetnek a vádlottak padjára.

Székely Lászlónak az a baja ezzel, hogy a bíróságot kész helyzet elé állítják, s megfosztják a mérlegelés lehetőségétől. Ez pedig egy jogállamban nem ildomos, hiszen a bíró dolga, hogy döntsön például arról, milyen büntetés jár. De a szabályozás az ombudsman szerint azért is visszás, mert ha valaki egyszerre gyilkol meg három embert, nem kötelező, csak lehetőség a legsúlyosabb büntetés kiszabása.

Az alapjogi biztos ezért felszólította az igazságügyi minisztert, hogy kezdeményezze a parlamentnél a törvény módosítását. Hogy lesz-e foganatja, nem tudni, az viszont biztos: a Fidesznek ez nagyon fájhat. A bűnözés elleni határozott fellépés a 2010-es kampány egyik hívószava volt, s a „három csapásnak" fontos szerepet szántak abban, hogy két hét alatt rendet tegyenek az országban. Más kérdés, hogy ez sem sikerült.

Az ombudsman viszont igyekszik megtartani ígéretét, és őrzi a szakmai presztízsét. Igazán kínos kérdésekben eddig nem konfrontálódott a hatalommal, de fellépett már a gyermekek, a fogyatékkal élők, sőt a kishantosi biogazdálkodók érdekében is.

Most viszont orrba vágta a Fideszt. Méghozzá nem akárhogy. Még lehet két csapása. Aztán akár ő is kegyvesztetté válhat. *(A szerk.)*

Vélemény

Ízlés, terror

A jámbor terroristák és a Sándor-palota békés felgyújtásának viszonyáról ír Boda András. →11

Peking felett az ég

Szőcs László szerint nem látni, mi lesz a hozadéka Orbán kínai útjának. →11

Simon Gábor új nyilatkozatot tett, de nem vallott a 250 milliójáról

A volt szocialista politikus nem jelent meg a parlament mentelmi bizottsága előtt, ahol az ügyét tárgyalták. Mentelmi jogát is kiadják a legfőbb ügyész kérésére. →5

Magyar cég fejlesztésével mobilbankol a fél világ?

A mobiltelefonos banki rendszerek fejlesztésében jeleskedő miskolci IND Groupot megvette az iparág egyik legfontosabb szereplője. A tranzakció többmilliárdos lehet. →10

NARANCSSÁRGA TRIPLA

A téli olimpia 500 m-es férfi gyorskorcsolyaversenyében megismétlődött az, ami 5000 m-en történt: három holland sportoló állt a dobogón. Az első helyet Michel Mulder szerezte meg, iker testvére pedig harmadik lett. Az ezüstérmet is honfitársuk, Jan Smeekers szerezte meg. →20

FOTÓ: REUTERS – ISSEI KATO

9 770237 377022 14035